

ZARYS SPOŁECZNOZNAWSTWA

Przekład z rosyjskiego
pod redakcją J. LESZCZYŃSKIEGO

**Kolekcja
Emila Kornasia**

T R E Ś Ć.

Str.

Od wydawcy	3
----------------------	---

ROZDZIAŁ PIERWSZY: Czynniki rozwoju społeczeństwa ludzkiego . . . 5

§ 1. Przyroda i człowiek	5
§ 2. Praca i wiedza	5
§ 3. Gospodarka i działalność gospodarcza	5
§ 4. Człowiek i społeczeństwo	6
§ 5. Stosunki społeczne a gospodarstwo*	8
§ 6. Społeczeństwo a walka klas	10

ROZDZIAŁ DRUGI: Krótki zarys form gospodarczych i stosunków społecznych 13

§ 7. Pochodzenie człowieka	13
§ 8. Człowiek w okresie zoologicznym	14
§ 9. Pierwotny komunizm rodowy	15
§ 10. Patrjarchalna wspólnota rodowa	16
§ 11. Przejście do stanu osiadłego	16
§ 12. Kultura osiadłego rolnictwa	17
§ 13. Stosunki społeczne na gruncie osiadłego rolnictwa	19
§ 14. Kultury, oparte na niewolnictwie	20
§ 15. Upadek kultury rzymskiej	21
§ 16. Kolonaty	26
§ 17. Feudalizm	27
§ 18. Średniowieczne miasto	29
§ 19. Kapitalizm handlowy	31
§ 20. Kapitał przemysłowy	32
§ 21. Burżuazja i proletariąt	34

ROZDZIAŁ TRZECI: Ustrój społeczeństwa kapitalistycznego 35

§ 22. Kapitalizm—zjawisko wszechświatowe	35
§ 23. Określenie kapitalizmu	36
§ 24. Klasy w społeczeństwie kapitalistycznym	37
§ 25. Sprzeczności społeczeństwa kapitalistycznego	39
§ 26. Kapitał finansowy i wielkie zjednoczenie kapitalistyczne	42
§ 27. Imperjalizm i militarizm	44
§ 28. Państwo burżuazyjne	45

§ 29. Klasa robotnicza i nieuniknione bankructwo kapitalizmu	46
§ 30. Organizacje robotnicze, proletariajskie partje polityczne, Międzynarodówka	50
§ 31. Drobną burżuazją w społeczeństwie kapitalistycznym	51

ROZDZIAŁ CZWARTY: Historia socjalizmu i ruchów społecznych 53

§ 32. Pojęcie socjalizmu	53
§ 33. Pierwotny komunizm rodowy	54
§ 34. Ruchy chłopskie w starożytności	54
§ 35. Starożytne utopje społeczne	55
§ 36. Powstania i bunt niewolników	55
§ 37. Komunizm chrześcijański	56
§ 38. Sekty chrześcijańsko-komunistyczne i ruchy włościańskie w średniowieczu	56
§ 39. Utopje komunistyczne i ruchy chłopskie do rewolucji francuskiej	59
§ 40. Chłopsko i klasa robotnicza w wielkiej rewolucji francuskiej	62
§ 41. Ruchy chłopskie w XIX-ym i na początku XX-go wieku	64
§ 42. Ruch robotniczy i współczesny komunizm	65
§ 43. Czaryzm	72
§ 44. Rewolucja 1848-go roku i dni czerwcowe	74
§ 45. Związek komunistów i Manifest Komunistyczny	76
§ 46. Ruch robotniczy w latach 60-tych i I-sza Międzynarodówka	79
§ 47. Komuna Paryska 1871-go roku	85
§ 48. Partje polityczne w różnych krajach do czasów wojny 1914-go roku	88
§ 49. Druga Międzynarodówka, jej powstanie i rozkład	93

ROZDZIAŁ PIĄTY: Ruch socjalno-rewolucyjny w Rosji 96

§ 50. Ruch chłopski w Rosji w wieku XIV-ym	96
§ 51. Ruch chłopski w wieku XVII-ym	98
§ 52. Ruch chłopski w wieku XVIII-ym	99
§ 53. Zaburzenia chłopskie i ruchy rewolucyjne przed uwłaszczeniem chłopów w roku 1861-ym	101
§ 54. Radiszczew	104
§ 55. Dekabryści	104
§ 56. Lata trzydzieste i czterdzieste	105
§ 57. Petraszewcy	106
§ 58. Uwłaszczenie włościan w r. 1861 i ruchy włościańskie po uwłaszczeniu	106
§ 59. Ruchy ludowe (narodnicestwo) po uwłaszczeniu chłopów	108
§ 60. „Narodnicestwo“ rewolucyjne lat 70-ch: wędrówki do ludu. „Ziemia i Wola“ (Ziemia i Wola)	113
§ 61. Ruch robotniczy i polityczne partje proletariatu	118
§ 62. Masowy ruch robotniczy i organizacja politycznej partji proletariatu	121
§ 63. Powstanie partji socjalistów-rewolucjonistów	126
§ 64. Rewolucja roku 1905-go	126
§ 65. Dumy państwowe i R. S. D. R. P.	129
§ 66. Lata reakcji do wojny roku 1914-go	130
§ 67. Okres wojny imperjalistycznej do rewolucji lutowej	131
§ 68. Od rewolucji lutowej do październikowej	132
§ 69. Rewolucja październikowa w roku 1917-ym	134

ROZDZIAŁ SZÓSTY: Walka i zwycięstwo rewolucji proleterjackiej . . . 136

- § 70. Międzynarodowe znaczenie rewolucji proleterjackiej w Rosji i rola
Federacji Radzieckiej 136
- § 71. Wojna domowa i zwycięstwo władzy Rad 137
- § 72. Formy zjednoczenia Republik Radzieckich 143
- § 73. Konstytucja Radziecka 146
- § 74. Polityka ekonomiczna R. S. F. S. R. 149
- § 75. Władza radziecka i związki zawodowe 152
- § 76. Czerwona Międzynarodówka Związków Zawodowych 156
- § 77. Władza Radziecka a rosyjska partja komunistyczna 157
- § 78. Trzecia Międzynarodówka Komunistyczna 159